

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА СТРАТЕГІЧНИХ КОМУНІКАЦІЙ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ
Кафедра естрадного та народного співу

КУРБАТОВА АНАСТАСІЯ ДМИТРІВНА

ТЕОРЕТИЧНЕ ОБҐРУНТУВАННЯ
МАГІСТЕРСЬКОГО ТВОРЧОГО ПРОЕКТУ
на тему: «Феномен творчої постаті Леді Гаги в сучасній
американській поп-музиці»

на здобуття освітнього ступеня «магістр»
за другим (освітньо-професійним) рівнем вищої освіти
Галузі знань: 02 Культура і мистецтво
Спеціальності: 025 Музичне мистецтво

Теоретичне обґрунтування творчого мистецького проєкту містить результати власних досліджень. Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають посилання на відповідне джерело.

КУРБАТОВА А. Д.

підпис здобувача

Творчий керівник: Теслер Т. М. кандидат мистецтвознавства, доцент,
доцент кафедри естрадного та народного співу ХДАК

Науковий керівник: Теслер Т. М. кандидат мистецтвознавства, доцент,
доцент кафедри естрадного та народного співу ХДАК

м. Харків

ЗМІСТ

РОЗДІЛ 1. ІСТОРІЯ СТАНОВЛЕННЯ АМЕРИКАНСЬКОЇ ПОП-МУЗИКИ	
ВСТУП.....	3
1.1 Витоки та розвиток поп-музики у США у ХХ столітті.....	7
1.2 Основні етапи еволюції поп-музики: від 1950-х до початку 2000-х років...11	
1.3. Вплив культурних та соціальних чинників на розвиток поп музики в Америці.....	14
Висновок до Розділу 1.....	18
РОЗДІЛ 2. СУЧАСНІ ПРЕДСТАВНИКИ АМЕРИКАНСЬКОЇ ПОПМУЗИКИ	
2.1. Популярні артисти початку ХХІ століття та їх творчі досягнення	19
2.2. Стилiстичні особливості сучасної американської поп музики.....	22
Висновок до Розділу 2.....	28
РОЗДІЛ 3. ЛЕДІ ГАГА ЯК ФЕНОМЕН СУЧАСНОЇ ПОП-МУЗИКИ	
3.1. Біографія та творчий шлях Леді Гаги	29
3.2. Особливості сценічного образу та вокально-виконавського стилю Леді Гаги.....	35
3.3. Соціальний та культурний вплив Леді Гаги на американське суспільство.....	39
Висновок до Розділу 3.....	44
ВИСНОВКИ	46
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	49

ВСТУП

Обґрунтування вибору теми науково-дослідної роботи. Леді Гага (справжнє ім'я — Стефані Джоанн Анджеліна Джерманотта) — американська співачка, авторка пісень, акторка, продюсерка, яка здійснила значний вплив на розвиток світової поп-музики кінця ХХ — початку ХХІ століття. Її творчість поєднує музичну інноваційність, сценічний перформанс, моду, соціальний активізм і філантропію, що робить Леді Гагу однією з найвпливовіших постатей сучасної популярної культури.

Артистка є володаркою численних престижних нагород, серед яких — 13 премій «Греммі», премія «Оскар» за пісню «Shallow», «Золотий глобус» та інші міжнародні відзнаки. Її творчість вражає масштабністю, жанровим розмаїттям і глибиною тем, що торкаються ідентичності, самоприйняття, рівності, психічного здоров'я, толерантності.

Леді Гага стала символом нової епохи поп-музики, де автентичність і соціальна свідомість поєднуються з артистизмом і експериментом. Вона не лише створює яскраві сценічні образи, але й переосмислює саму сутність попкультури як простору самовираження та духовного пошуку.

Отже, **актуальність** теми науково-дослідної роботи обумовлена тим, що Леді Гага як співачка, композиторка, акторка та продюсерка здійснила вагомий внесок у формування сучасного етапу розвитку поп-музики, поєднавши традиції минулих десятиліть з інноваційними підходами до музичного й сценічного мистецтва. Її творчість потребує комплексного мистецтвознавчого аналізу, що дозволить визначити феномен Леді Гаги у контексті еволюції американської та світової популярної музики.

Зв'язок з науковими програмами, темами, планами. Науково-дослідна робота виконана на кафедрі естрадного та народного співу Харківської державної академії культури відповідно до базової наукової теми кафедри «Розвиток естрадного мистецтва у контексті світових культурних процесів».

Мета дослідження - визначити особливості еволюції американської попмузики ХХ–ХХІ століття та проаналізувати вплив творчості Леді Гаги на формування нової естетики сучасного поп-арту.

Основні завдання дослідження:

- розкрити історичні передумови виникнення та становлення попмузики у США;
- визначити провідні тенденції розвитку американської поп-музики у ХХ–ХХІ століттях;
- дослідити етапи творчого становлення Леді Гаги;
- охарактеризувати стильові особливості творчості Леді Гаги в контексті еволюції жанру;
- визначити роль Леді Гаги у формуванні сучасної поп-культури;
- проаналізувати вокально-виконавські особливості пісень Леді Гаги;
- виявити культурологічне та соціальне значення феномена Леді Гаги в американській музичній традиції.

Об'єкт дослідження - Американська поп-музика ХХ–ХХІ століття як провідний напрямок світової масової культури.

Предмет дослідження - творчість Леді Гаги як феномен сучасного етапу розвитку американської поп-музики.

Методологічну основу роботи складає інтегративний підхід, який поєднує загальнонаукові, культурологічні та музикознавчі методи:

- історичний метод — для аналізу процесу становлення поп-музики у США;
- біографічний метод — для виявлення основних етапів творчого становлення Леді Гаги;
- культурологічний метод — для визначення впливу її творчості на сучасну поп-культуру;
- контекстний метод — для аналізу творчості співачки у зв'язку з соціальними й культурними тенденціями доби;
- жанрово-стильовий аналіз — для виявлення індивідуальних рис виконавського стилю Леді Гаги;

- виконавський аналіз — для дослідження вокально-технічних і художніх особливостей виконання її композицій.

Теоретичну основу роботи становлять праці українських та зарубіжних дослідників з проблем поп-музики та масової культури:

Москаленко В. [1], Сарджент У. [2], Gridley M. [3], Смородська М. [4], Фісун М. [5], Moore A. [6], Negus K. [7], Frith S. [8], Perone J. [9].

Наукова новизна дослідження полягає у тому, що вперше в українському музикознавстві:

- розкрито вплив Леді Гаги на становлення сучасного етапу розвитку американської поп-музики;
- визначено особливості її індивідуального виконавського стилю у контексті постмодерної культури;
- здійснено виконавський аналіз ключових композицій Леді Гаги;
- уточнено роль американської поп-музики як чинника культурної ідентичності ХХІ століття

Практичне значення. Результати дослідження можуть бути використані у навчальних курсах («Історія світової музичної культури», «Естрадне мистецтво», «Популярна музика ХХ–ХХІ ст.», «Масова культура»); у виконавській та музично-педагогічній практиці; для підготовки лекцій, творчих проєктів, методичних матеріалів; як основа для подальших наукових розвідок у сфері музикознавства та культурології.

Апробація дослідження. Матеріали науково-дослідної роботи були обговорені на засіданнях кафедри естрадного та народного співу Харківської державної академії культури та представлені у доповіді на Міжнародній науково-теоретичній конференції молодих учених «Культура та інформаційне суспільство ХХІ століття» (ХДАК, квітень 2025 р.).

Публікації. За матеріалами дослідження підготовлено тези «Поп-музика в музичній індустрії» для публікації у збірнику наукових праць молодих учених ХДАК (Харків, 2025).

Структура роботи. Науково-дослідна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (39 позицій, з них 32 іноземними мовами). Загальний обсяг роботи — 51 сторінок, з них основного тексту — 46.

РОЗДІЛ 1. ІСТОРІЯ СТАНОВЛЕННЯ АМЕРИКАНСЬКОЇ ПОП-МУЗИКИ

1.1 Витоки та розвиток поп-музики у США у XX столітті

Музика безумовно є величезною частиною нашого життя. Від її скромних технологічних початків з грамофоном до миттєвого, портативного доступу, який нам забезпечують такі сервіси, як YouTube і Spotify, музика була однією з небагатьох констант у швидко змінному світі.

Музика завжди була невід'ємною частиною суспільного життя, проте саме у XX столітті вона перетворилася на один із ключових факторів формування масової культури. У Сполучених Штатах Америки музика стала водночас і способом самовираження, і комерційним продуктом, і механізмом інтеграції різних соціальних груп у єдиний культурний простір [18, с.110]

Одним із перших осередків формування масової музики були мінстрель-шоу, що зберігали популярність ще на початку XX століття. Попри расистський характер та використання стереотипів, вони започаткували традицію музичного видовища, яке було зрозумілим і привабливим для широкої аудиторії. Саме в межах цієї форми виникла ідея «пісні для всіх» - простої, емоційної та легко запам'ятовуваної [13].

Вирішальним кроком до становлення індустрії популярної музики стала поява феномену Tin Pan Alley. Саме тут сформувалися класичні принципи побудови мелодій - повторність тем і чітка структура, що стали взірцем для наступних поколінь авторів. (13, с14). Такі автори, як Ірвінг Берлін, Джордж Гершвін та Коул Портер, написали твори, що стали класикою світової естради. У межах Tin Pan Alley виникла модель музичного виробництва, де творчість поступово набула рис комерційного продукту. [18].

Три стилі, що походять від афроамериканців у 19 столітті, які вплинули на популярну музику у 20 столітті, це: блюз, регтайм і джаз. Усі три стали

міжнародно популярними, особливо Регтайм і Джаз спочатку. Блюз став шаблоном для багатьох ранніх рок-н-ролів.

Регтайм – жанр, який здобув надзвичайну популярність у 1890–1910-х роках. Композиції Скотта Джопліна, зокрема «Maple Leaf Rag», мали масовий успіх і довели, що музика афроамериканського походження може стати основою популярного мистецтва [18]. Регтайм підготував слухачів до складніших форм джазу, відкривши їм нові можливості ритмічного сприйняття.

У цей же час формувалася і блюз - музика, що вийшла з афроамериканського середовища південних штатів. Його кодифікація відбулася завдяки W.C. Handy, який видав перші блюзові твори в нотах, зокрема «St. Louis Blues» [13, с. 34]. Багато «класичних» блюзових співаків були жінками, як наслідок, у 1920-х роках виник «класичний жіночий блюз», який зробили популярним Ma Rainey та Bessie Smith. Саме Бессі Сміт стала однією з перших афроамериканських виконавиць, що здобули загальнонаціональну славу [18]. Чоловічі блюзові співаки стали популярнішими в 1930-х роках завдяки таким групам, як оркестр Канта Безі, Джо Вільямс і Blue Devils Волтера Пейджа, Джиммі Рашингу.

Паралельно з блюзом у церковному середовищі розвивався госпел. Томас Дорсі, якого називають «батьком сучасного госпелу», поєднав духовну музику з елементами блюзу. Сістер Розетта Тарп, яка впровадила у госпел електричну гітару, значно вплинула на стиль співу майбутніх поп- та рок-виконавців [18].

Джаз, який виник у Новому Орлеані, став справжньою сенсацією у 1910–1920х роках. З зерна, вперше посадженого танцями рабів, що проводилися на площі Конго і виплеканих ранніми ансамблями на чолі з Бадді Болденом і Джо «Кінгом» Олівером, джаз почав свою довгу звивисту одіссею по всій Америці і по всьому світу, давши цвіт тисячам різних форм - свінгу, бібопу, прохолодному джазу, джаз-рок-ф'южн - і тисячі великих музикантів. Коли вперше став популярним, його вважали авангардним і небезпечним, як будь-який сучасний гангста-реп. В основному його виконували чорні музиканти, але музика незабаром була прийнята білими виконавцями. Стиль став неймовірно популярним у США та Європі в так звану «Еру джазу» 1920-х років. Музика обіцяла дикий, нестримний

захват і гедоністичну відмову, продовжувану гарячковими джазовими ритмами, нетрадиційними мелодіями та екзотичними вокальними стилями виконавця. Перші записи джазу зробила Original Dixieland Jazz Band у 1917 році, але символом цього жанру став Луї Армстронг, чий записи O-Keh середини 1920-х років досі залишаються найбільш значущим твором, створеним джазом, а також Дюк Еллінгтон з Коттон-клубу, круті джазові музиканти, такі як Джеррі Малліган, Стен Гетц і Лестер Янг, неперевершена точність атаки Чарлі Паркера, виступ Майлза Девіса 1955 року на Ньюпортському джазовому фестивалі, експерименти Орнетта Коулмана з атональністю, візіонерське продовження джаз-рокового ф'южну Пета Метіні, сучасні звуки Вінтона Марсаліса [15]. У 1920-х роках розпочався «джазовий вік», коли ця музика заповнила танцювальні майданчики, клуби та радіоефіри. Джаз став художнім утіленням модерністського духу Сполучених Штатів — він передавав енергію великих міст, прагнення до свободи та відмову від старих соціальних норм. [18, с. 21].

Не менш важливим жанром, що формувався паралельно, було кантрі. Перші записи The Carter Family та Джиммі Роджерса у 1920-х роках започаткували популярність кантрі на національному рівні. Якщо Carter Family уособлювали релігійні й родинні цінності, то Джиммі Роджерс став символом індивідуальної артистичності [14]. Кантрі забезпечило баланс у музичній картині США, представляючи голос «білої Америки» [19].

У 1930-1940-х роках домінуючим стилем став свінг, який еволюціонував від джазу та блюзу Великі оркестри, або біг-бенди, виконували музику, що поєднувала складні аранжування з енергійними танцювальними ритмами. Бенні Гудмен, відомий як «король свінгу», Дюк Еллінгтон і Гленн Міллер стали справжніми героями свого часу. У момент, коли великі оркестри стали економічно недоцільними після Другої світової війни, і на ринку почали домінувати менші ансамблі, свінговий стиль музики затмив старі джазові стилі. Проте, «Традиційні», також відомі як «Діксіленд», джазові групи все ще виступали.

Необхідним є зазначити, що важливу роль у поширенні всіх цих жанрів відіграли технологічні інновації. Радіо створило спільний культурний простір, у

якому одна й та сама пісня могла постійно звучати. Розвиток мікрофона дозволив артистам створювати інтимніший стиль співу, відомий як «crooning». Найвідомішим його представником був Бінг Кросбі [13, с.56]. Голлівуд інтегрував музику в кінофільми, перетворюючи пісні на елемент національної культури [15].

Варто також врахувати й подальші технологічні новації, які змінили музичну індустрію у ХХ столітті.

Коли Томас Едісон створив фонограф, а згодом Еміль Берлінгер удосконалив грамофонний диск, відбулася справжня революція у способах фіксації й відтворення музики - звук уперше став товаром, який можна було поширювати масово.

Закони про авторське право початку ХХ століття вимагали введення роялті для записів, що стало відповіддю для традиційної індустрії нотодруку. Поширення радіо та електричних записів у 1920-х суттєво знизило роль нотних видань . У 1940-х роках з'явилися магнітофони на катушках, що дозволили експериментувати з овердубінгом. У 1948 році Columbia представила диски довготривалого відтворення LP, що започаткувало формат альбому . Крім того, збільшення кількості радіостанцій зробило музику справді загальнонаціональним явищем .

Таким чином, перша половина ХХ століття стала періодом становлення американської поп-музики як культурного та комерційного феномена. Від мінстрель-шоу й Tin Pan Alley до блюзу, госпелу, джазу, кантрі та свінгу – усі ці жанри поступово формували музичний ландшафт, який визначав смаки та настрої суспільства [18].

1.2. Основні етапи еволюції поп-музики: від 1950-х до початку 2000-х років

Популярна музика другої половини ХХ століття стала не лише формою масових розваг, а й відзеркаленням суспільних процесів. Її розвиток відображав соціальні трансформації, культурні конфлікти та технологічні інновації, які визначали темпи змін у світі. Перехід від джазу й свінгу до рок-н-ролу, а далі до диско, синт-попу, хіп-хопу та цифрових форматів відбувався хвилеподібно, з кількома революційними «зламами», що кардинально змінювали звучання та структуру поп-музики. Наукові дослідження, зокрема масштабний аналіз Billboard Hot 100 1960–2010 років, демонструють, що найпомітніші «музичні революції» сталися у 1964, 1983 та 1991 роках [7]. Водночас культурологічні й соціологічні підходи підтверджують, що зміни в поп-музиці відбувалися у тісному зв'язку з трансформаціями у суспільстві: від рухів за громадянські права й контркультури 1960-х до цифрової революції початку ХХІ століття [7].

Початок 1950-х років став відправною точкою для формування того, що нині називають поп-музикою. Центральним жанром десятиліття був рок-н-рол, який поєднав елементи блюзу, кантрі та ритм-енд-блюзу. Елвіс Преслі, якого охрестили «королем рок-н-ролу», став символом нового музичного стилю та масової молодіжної культури. Його харизма, сценічна манера та хореографія руйнували традиційні уявлення про музику як «серйозне мистецтво» й робили її інструментом поколінневої ідентичності. Він вперше зробив музику символом покоління, що прагнуло незалежності. Цікавий факт: його виступ на телешоу 1956 року зібрав понад 60 мільйонів глядачів - половину населення США.

Важливими постатями цього періоду також були Бадді Голлі, який запровадив студійні експерименти, заклавши основу майбутньої поп-продакшн культури. Чак Беррі Чак Беррі вплинув на розвиток гітарного звучання попу, створивши класичні рифи, які цитують і сьогодні. Літл Річард - постать, чиї хіти заклали основи «формули поп-пісні»: 3-4 хвилини, простий текст, виразний ритм і

мелодія, що легко запам'ятовується. Саме ця модель залишиться домінантною у наступних десятиліттях [13].

1960-ті стали десятиліттям справжньої музичної революції. Головним феноменом було так зване «Британське вторгнення» - триумф The Beatles у США, за якими послідували The Rolling Stones, The Kinks та інші гурти. Beatles задали нові стандарти авторства: вони не лише виконували, а й писали власні пісні, що поєднували простоту поп-мелодій із експериментами в гармонії та аранжуванні.

Водночас американська сцена розвивала напрям Motown, що поєднував ритменд-блюз із поп-естетикою. The Supremes, Marvin Gaye, Stevie Wonder стали іконами, які репрезентували афроамериканську культуру у мейнстрімі. Stevie Wonder став символом універсальності - сліпий музикант, який самостійно грав на кількох інструментах і створював соціально орієнтовані тексти. Marvin Gaye у своїх альбомах, зокрема «What's Going On», зробив поп-пісню інструментом морального діалогу.

The Supremes із Дайаною Росс вивели жіночі вокальні групи на вершину чартів і задали стандарт сценічної елегантності. Саме Motown створив перший успішний «конвеєр» поп-хітів, де важливу роль відігравали продюсери. У цей час посилюється роль музики як суспільного інструменту. Боб Ділан та Joan Baez використовували пісню для вираження пацифістських і громадянських ідей. Наукові дослідження підтверджують, що середина 1960-х відзначалася різким зростанням різноманітності гармоній та тембрів, що вказує про першу «стилістичну революцію» поп-музики, а саме 1964 рік [6]. Соціальні рухи за права людини, контркультура, протест проти війни у В'єтнамі стали каталізаторами цих змін [7].

1970-ті роки позначилися експансією диско та фанку, у якому поєднувалися живі інструменти з першими електронними ефектами. Для стилю цього десятиліття були характерні пульсуючий темп, багатоголосі вокальні гармонії та підвищена увага до сценічного образу виконавця.

Клубна культура з Bee Gees та Donna Summer на чолі зробила танцювальність центральною рисою поп-музики. Bee Gees і Donna Summer визначили звучання

диско - стиль, у якому домінував пульсуючий ритм і багатошарові вокали. Їхня музика стала символом епохи нічних клубів і блиску. James Brown, відомий як «батько фанку», створив ритмічну основу, на якій тримаються сучасні жанри - від попу до хіп-хопу. Його знаменита фраза «Get up, get on up!» стала кредо енергії сцени. Elton John поєднав поп і театральність, його образ у блискучих костюмах символізував епоху свободи. Carole King зі своїм альбомом «Tapestry» (1971) зробила співачку-авторку центральною фігурою сцени. ABBA довела, що поп може бути глобальним - їхні мелодії стали універсальною мовою радості. [6].

Всі ці періоди мали соціальний контекст: криза індустріальної моделі, поява шоу-бізнесу як окремої індустрії, зростання ролі іміджу й продюсерів, і топмузика стає глобальним бізнесом [7].

1980-ті стали десятиліттям медіа-революції. Запуск MTV (1981) перетворив музику на візуально-звуковий продукт. Кліпи Майкла Джексона («Thriller»), Мадонни та Прінса задали нові стандарти світового шоу-бізнесу. Джексон поєднав складну хореографію, кліпову режисуру і музичні інновації. Він перетворив поп-музику на театралізоване мистецтво. Мадонна стала уособленням незалежності жінки в поп-культурі. Вона сміливо експериментувала з образами, порушувала табу і задавала моду на десятиліття вперед. Прінс уособлював креативну свободу: його фанк-поп-композиції були сміливою сумішшю еротики, філософії та естетизму.

Синтезатори, драм-машини та цифрові технології дали старт синт-попу. Це десятиліття стало символом комерціалізації: зірки перетворювалися на глобальні бренди. Науковці вказують на другу «музичну революцію» 1983 року: зростання популярності електронних тембрів і зміна гармонічних структур [7]. Культура споживання 1980-х підсилювала цей процес: музика ставала частиною глянцевого стилю життя [8/21].

1990-ті ознаменували нову хвилю революційних змін. Хіп-хоп і реп із маргінального жанру перетворилися на центральну складову поп-музики (Турас

Shakur, The Notorious B.I.G., Dr. Dre). Паралельно з цим R&B виконавці, такі як Whitney Houston, Mariah Carey задавали стандарти вокальної майстерності.

На хвилі комерціалізації з'явилися «boy bands» та «girl groups» - Backstreet Boys, Spice Girls, NSYNC, які відображали масову молодіжну ідентичність. Водночас альтернативна сцена, як Nirvana, Pearl Jam, Oasis протестувала проти надмірної комерціалізації.

1991 рік - вибухове зростання популярності хіп-хопу та зниження частоти використання класичних акордових структур. Соціальний фон - глобалізація, мультикультуралізм, домінування молодіжних брендів у культурі. На межі століть поп-музика вступила у фазу цифрової трансформації. Поява mp3, iTunes та перших стрімінгових тенденцій змінила спосіб споживання музики. [8].

Тривалість пісень скорочується, а акцент робиться на «хітовість» і швидке поширення. Britney Spears і Christina Aguilera стали символами поп-гламурності.

Їхні кліпи визначали естетику MTV 2000-х.

Eminem приніс у поп-сцену провокацію й глибокі соціальні підтексти, ставши першим білим репером світового масштабу. Beyoncé задала новий рівень сценічної досконалості - її виступи поєднують фемінізм, майстерність і технологічну витонченість. Justin Timberlake поєднав поп, соул і R&B, довівши, що чоловічий поп може бути елегантним і складним. Цікаво, що у 2003 році Apple запустила iTunes Store, який за тиждень продав понад мільйон пісень - початок епохи цифрової дистрибуції.

Цей період підготував ґрунт для подальшої епохи стрімінгових сервісів і глобальної цифрової музичної культури.

1.3 Вплив культурних та соціальних чинників на розвиток поп музики в Америці

Популярна музика у Сполучених Штатах здавна відображала різноманітну культурну, етнічну та соціальну динаміку нації. Її еволюцію неможливо

відокремити від історичних умов, які сформували американську ідентичність: спадщина рабства, міграції, урбанізації, піднесення молодіжної культури та постійний діалог між мистецтвом і комерцією. Популярна музика функціонує як дзеркало, так і двигун суспільства - арена, де соціальна напруженість, прагнення та суперечності виражаються через звук. [6, с.17] [21]

Коріння американської поп-музики можна простежити до афроамериканських музичних традицій. Спірічуелс, блюз та ранні госпел-пісні забезпечили структурну та емоційну ДНК майже кожного наступного жанру. Ці форми уособлювали колективну пам'ять та культурне виживання. Вони несли в собі як горе, так і опір, даючи голос маргіналізованим у суспільстві, яке все ще позначене расовою нерівністю. Коли афроамериканці мігрували на північ на початку ХХ століття, ці стилі зустрілися з енергією сучасного міського життя, породивши джаз та ритм-енд-блюз - жанри, які глибоко вплинули на світову музику. [23]

1950-ті роки ознаменували початок розвитку популярної музики як масового культурного феномену. Поєднання ритм-енд-блюзу з кантрі та вестерном створило рок-н-рол, який став саундтреком нової молодіжної ідентичності. Його енергія символізувала бунт, свободу та зміну поколінь. Елвіс Преслі, Чак Беррі та Літл Річард втілювали злиття чорного ритму та білої мейнстрімної культури. Однак, окрім своєї слави, цей період показав, як технології створили нові простори для культурної взаємодії та обміну. Розквіт молодіжних медіа в цей період встановив шаблон для поп-музики як мистецтва, так і індустрії.

1960-ті роки розширили соціальну актуальність поп-музики завдяки впливу руху за громадянські права, фемінізму та контркультури. Музиканти все частіше розглядали своє мистецтво як інструмент активізму. Відродження фолку, очолюване Бобом Діланом та Джоан Баез, перетворило написання пісень на політичне вираження. Одночасно відшліфований звук Motown забезпечив доступне, але потужне твердження про досконалість чорношкірих, а такі виконавці, як The Supremes та Marvin Gaye, подолали расові розбіжності. «Бітлз», прибувши з Великої Британії в 1964 році, переосмислили стосунки між

аудиторією та артистом, продемонструвавши, що популярна музика може досягти як художньої достовірності, так і масової привабливості.

У 1970-х роках американська поп-музика стала місцем експериментів та соціальних коментарів. Покоління, що виникло після боротьби за громадянські права, спрямовувало оптимізм та розчарування через фанк, соул та диско. Як зазначають Акцент диско на тілесній свободі та інклюзивності відображав ширшу соціальну боротьбу за рівність, особливо в ЛГБТК+ та афроамериканських спільнотах. [7] Водночас рух співаків та авторів пісень з такими діячами, як Керол Кінг та Джоні Мітчелл, відображав зростаючу самоаналіз американського суспільства, підкреслюючи зв'язок між особистими емоціями та колективною ідентичністю.

Технологічний прогрес змінив звучання та структуру поп-музики протягом 1980-х років. Поява MTV у 1981 році поєднала музику з візуальним сторітеллінгом, перетворивши перформанс на мистецтво зображення та видовищності. Це зближення музики, медіа та маркетингу перетворило американську поп-музику на форму глобального культурного впливу - м'яку силу, яка проектувала американські цінності індивідуалізму, свободи та споживацтва [6]. Такі артисти, як Майкл Джексон та Мадонна, стали світовими іконами, що уособлювали як різноманітність, так і комерціалізацію ідентичності. Їхній успіх ознаменував повну глобалізацію американської поп-музики, яка тепер діяла як національна, так і міжнародна культурна сила.

До 1990-х років глобалізація та цифрова революція ще більше розширили охоплення поп-музики. Такі жанри, як хіп-хоп, гранж та R&B, виражали нові виміри міського досвіду та тривоги поколінь. Хіп-хоп, зокрема, виник як відповідь на соціальну несправедливість та економічну нерівність, перетворивши маргіналізовані голоси на мейнстрімні наративи. Як зазначає Черч [24], піднесення жанру являло собою нову фазу культурного вираження, в якій мистецтво стало засобом як опору, так і підприємництва. Тим часом технологічні досягнення, такі як компакт-диски, домашній запис та Інтернет, демократизували

виробництво та розширили розрив між незалежною творчістю та корпоративним контролем.

На рубежі тисячоліть американська поп-музика вже утвердилася як складна взаємодія між творчістю, комерцією та культурною ідентичністю. Її розвиток був невіддільним від соціальних трансформацій: расової інтеграції, гендерного звільнення, розширення медіа та технологічних інновацій. Від ранніх блюзових співаків до мультимедійних виконавців 1990-х років кожне покоління переосмислювало мету поп-музики у відповідь на свій час. Сила жанру полягає в його адаптивності — він поглинає соціальні зміни, перетворює їх на звук та експортує як універсальну форму емоційного спілкування.

Таким чином, історична еволюція американської поп-музики до 2000-х років демонструє, що культурні та соціальні сили ніколи не були зовнішніми по відношенню до музики - вони були її самою суттю. Поп-музика виросла з боротьби та мрій нації, ставши одним із найвпливовіших художніх виразів сучасної американської ідентичності.

Висновок до Розділу 1

Даний розділ висвітлює витоки поп-музики у США у ХХ столітті. Було доведено, що попередниками сучасної популярної музики стали афроамериканські жанри - блюз, госпел, регтайм і джаз, які сформували фундаментальні ритмічні та гармонічні моделі. Саме ці стилі вперше надали музиці емоційності, демократичності та універсальності, що зробило її зрозумілою широкій аудиторії. Таким чином, перша половина ХХ століття стала періодом формування музичної мови американського суспільства, у якому поєдналися афроамериканська творчість, європейська гармонія та прагнення до індустріалізації культури.

Крім того, продовж ХХ століття американська поп-музика зазнала глибокої еволюції - від танцювальних ритмів 1950-х до цифрової культури початку 2000х років. Кожне десятиліття принесло нові музичні форми, які відображали соціальні зміни свого часу. Рок-н-рол, диско, хіп-хоп і R&B стали не лише жанрами, а й символами певних поколінь. Поп-музика перетворилася на потужний засіб культурного впливу, що формував смаки, ідеали та світогляд мільйонів слухачів у США та за їхніми межами.

Також було зацентровано увагу на впливі культурних і соціальних чинників на розвиток американської поп-музики. Її еволюція відображає боротьбу за права, свободу та рівність, а також процеси глобалізації. Поп-музика стала дзеркалом американського суспільства: у ній відображалися расові відносини, урбанізація, гендерна емансипація та молодіжні рухи. Через музику афроамериканська культура змогла заявити про себе на рівні національного символу.

Отже, американська поп-музика сформувалася як результат багатовікової взаємодії культур, технологій і суспільних процесів. Вона еволюціонувала від локального фольклору до світового масового мистецтва, що відображає головні тенденції ХХ століття: демократизацію культури, глобалізацію, комерціалізацію й постійне оновлення художніх форм.

РОЗДІЛ 2. СУЧАСНІ ПРЕДСТАВНИКИ АМЕРИКАНСЬКОЇ ПОПМУЗИКИ

2.1. Популярні артисти початку XXI століття та їх творчі досягнення

21 століття змінило саме значення популярності в американській музиці. Домінування стрімінгових платформ, зростання соціальних мереж та фрагментація аудиторії перетворили поп-зірку на багатогранного культурного продюсера, який одночасно діє як митець, бренд та активіст. Популярні музиканти зараз створюють цілі естетичні світи, що поєднують візуальну ідентичність, перформанс та особисту розповідь. В результаті межі між приватним та публічним, автентичністю та перформансом стають дедалі розмитішими.

Однією з найвизначніших артисток цього століття є Бейонсе, яка підняла попперформанс до рівня політичного мистецтва. Її альбом-сюрприз 2013 року *Beoncé* переосмислив цифровий маркетинг та візуальну розповідь історій, а *Lemonade* (2016) став культурною пам'яткою. Він торкався перетину раси, статі та розширення прав і можливостей через візуальні метафори та поезію, що кореняться в історії афроамериканської культури. Як зазначають критики, творчість Бейонсе повертає голос чорношкірих жінок у патріархальній та расово стратифікованій індустрії. Вона поєднує ретельну музичну майстерність із соціальною свідомістю, зміцнюючи свій імідж як світової суперзірки та символу культурного опору [20].

Ще одна відома постать, Леді Гага, здійснила революцію в поп-музиці завдяки навмисній маніпуляції іміджем та виконанням. Спираючись на традиції глемроку та перформансу, вона використовувала шок, костюми та театральну символіку, щоб дослідити відчуження, славу та ідентичність. Її ранні альбоми "The Fame", "Born This Way" пропагували самовираження та інклюзивність, тоді як пізніші роботи, такі як "A Star Is Born" (2018), продемонстрували її емоційну та художню глибину. Захист прав ЛГБТК+ та обізнаності про психічне здоров'я Гаги показує,

як поп 21-го століття поєднує активізм та розваги, запрошуючи аудиторію сприймати славу не як дистанцію, а як зв'язок.

Тейлор Свіфт представляє нову модель творчого контролю та переосмислення. Починаючи як кантрі-співачка-підлітка, вона перейшла до світової поп-суперзірки, не втрачаючи свого авторства. Наративне написання пісень та особиста прозорість Свіфт переосмислили стосунки між артистом та слухачем. Такі альбоми, як "Reputation" (2017) та "Folklore" (2020), ілюструють, як вона використовує жанр як розповідь історій, а не стиль. Її рішення перезаписати свій ранній каталог під назвою "Taylor's Version" символізує опір корпоративній власності, позицінуючи її як приклад жіночої автономії в музичній індустрії.

Вплив виконавців хіп-хопу та R&B глибоко вплинув на культурну уяву Америки 21-го століття. Кендрік Ламар, якого часто називають «поетомлауреатом» свого покоління, поєднує складну лірику з моральною та політичною глибиною. Його музика порушує питання системного расизму, ідентичності та духовності, представляючи хіп-хоп як форму філософського дослідження. Дрейк, з іншого боку, представляє емоційну сторону сучасності - його поєднання реп- та поп-мелодій зробило самоаналіз модним та комерційно життєздатним. Тим часом The Weeknd переосмислив емоційний тон поп-музики через свої кінематографічні звукові пейзажі та естетику неонуару, створивши нову мову відчуження, бажання та слави.

Не менш трансформаційними є такі артистки, як Біллі Айліш, Олівія Родріго та Лана Дель Рей, які представляють емоційну вразливість покоління Z. Мінімалістичне продакшн Айліш, інтроспективні тексти та відмова від традиційного гламуру сигналізують про перехід від видовищності до інтимності. Проривний альбом Родріго "SOUR" (2021) перетворює підлітковий розбитий емоційний біль на універсальну емоцію, тоді як меланхолійний, ностальгічний стиль Дель Рей переосмислює американську мрію крізь призму постмодерністської іронії. Ці артисти ілюструють, як поп-музика стала простором для емоційної автентичності, а не просто розваги.

Бруно Марс, Аріана Гранде та Дуа Ліпа поєднують традиції та інновації. Марс значною мірою спирається на спадщину фанку та соулу 1970-х років, модернізуючи її з цифровою точністю та харизмою. Вокальна віртуозність та лірична відкритість Гранде та розширення можливостей зробили її одним із визначальних голосів сучасної поп-музики. Дуа Ліпа зі своїм диско-натхненним, але футуристичним звучанням втілює глобалізацію американської поп-музики, інтегруючи європейську електронну естетику з цінностями американського продакшену.

2010-ті роки також принесли хвилю артистів, які використовують свої платформи для відстоювання соціальної справедливості та інклюзивності. Ліззо прославляє позитивне ставлення до тіла та любов до себе через поєднання хіпхопу, фанку та поп-музики. Її безкомпромісний підхід до краси кидає виклик вузьким стандартам краси в індустрії. Холзі поєднує сповідальну лірику з політичним активізмом, звертаючись до питань психічного здоров'я, фемінізму та репродуктивних прав. Lil Nas X порушив як жанрові, так і ідентичнісні межі з альбомом *Old Town Road* (2019), поєднавши кантрі та хіп-хоп, відкрито приймаючи квір-ідентичність у жанрі, який історично чинив опір їй.

Різноманітність поп-музики у 21 столітті також відображає мультикультурну реальність Америки. Такі артисти, як Doja Cat, SZA, Megan Thee Stallion та Travis Scott, поєднують жанри та ідентичності, показуючи, що музичні інновації процвітають у гібридності.

Зростаюча участь латиноамериканських та іммігрантських спільнот в американській поп-музиці також змінила її звучання. Співпраця з Bad Bunny, Rosalía та J Balvin відображає міжкультурний обмін, який визначає сучасну музику. Американські артисти зараз приймають двомовність, ритмічне різноманіття та глобальну естетику, роблячи поп-музику більш інтернаціональною, ніж будь-коли раніше.

На додаток до музичних інновацій, артисти 21 століття переосмислили знаменитість через активізм та вразливість. Межа між особистим і політичним розмилася: поп-зірковість тепер вимагає автентичності, моральної позиції та

соціальної активності. Чи то Бейонсе, яка підтримує Black Lives Matter, Леді Гага, яка відстоює права ЛГБТК+, чи Біллі Айліш, яка пропагує екологічну обізнаність, митці виступають культурними лідерами.

Загалом, популярні артисти 21 століття втілюють нову парадигму творчості - багатовимірну, соціально свідому та глобально пов'язану. Вони розмивають жанри, гендерні та національні кордони, перетворюючи поп-музику на платформу для ідентичності, емоцій та активізму. Їхні досягнення полягають не лише в успіху в чартах, але й у їхній здатності виражати свідомість самого американського суспільства, що розвивається.

2.2. Стилiстичнi особливостi сучасної американської поп-музики

Стилiстичний ландшафт американської поп-музики 2010-х та 2020-х рокiв вiдображає нову еру технологiчної плинностi, культурної гiбридностi та естетичних експериментiв. У цей перiод популярна музика стала бiльш децентралiзованою, нiж будь-коли ранiше, формуючись цифровим виробництвом, алгоритмiчним розповсюдженням та логiкою соціальних мереж. Домiнування потокових платформ, таких як Spotify, Apple Music та YouTube, фундаментально змiнило як створення, так i споживання музики. Артисти тепер створюють пiснi для короткої концентрацiї уваги, вiрусних трендiв та курування плейлистiв, а не для традицiйних альбомних наративiв. Результатом є попзвучання, яке є одночасно фрагментованим та глобалiзованим - сумiш жанрiв, мов та стилiв виробництва, що виходить за рамки колишнiх меж раси, географiї та автентичностi [20].

Однiєю з найважливиших стилiстичних особливостей сучасної американської поп-музики є її жанрова плиннiсть. Колись чiткi вiдмiнностi мiж поп-музикою, хiп-хопом, R&B та електронною музикою майже зникли. Натомiсть доминує гiбридизацiя. Треп-бiт, синтезатори електронної денс-музики та гармонiї R&B спiвiснують в одному треку. Таке поєднання стилiв створило «культурну еволюцiю новизни», де постiйнi експерименти стимулюють музичну

актуальність. Такі артисти, як Post Malone, Doja Cat та The Weeknd, втілюють цю гібридність, поєднуючи емоційну вразливість з високоякісними електронними текстурами. [25]

Зростання хіп-хопу як центрального жанру 21 століття мало глибокі стилістичні наслідки. До середини 2010-х років реп та його похідні стали домінуючим звучанням мейнстрім-попу, впливаючи на все, від ритму до вокальної передачі. Впровадження технік продакшену хіп-хопу - басових ліній, триолей хай-хета та ритмічного вокального фразування - змінило естетику самого попу. Жінки-реперки, такі як Cardi B, Nicki Minaj та Megan Thee Stallion, переосмислили гендерну динаміку жанру, поєднавши ліричну впевненість з гламуrom та гумором. Їхня присутність сигналізує про новий баланс сил в індустрії, в якій довго домінували чоловічі голоси.

Водночас мінімалізм та емоційна інтроспекція виникли як протилежності помпезному продакшену початку 2000-х. Темний, шепітливий звук Біллі Айліш та стиль продакшену Фіннеаса в спальній кімнаті представляють собою поворот до інтимності та витонченості. Цей естетичний мінімалізм - тихий вокал, розріджена інструменталія та ембієнтні текстури - відображає емоційний ландшафт покоління Z, покоління, яке бореться з тривогою, самосвідомістю та цифровою втомою. Така стилістична стриманість різко контрастує з максималістською поп-музикою попередніх десятиліть, що свідчить про культурний зсув до автентичності та емоційного резонансу, а не до видовищності.

Відродження ретро-естетики є ще однією відмінною рисою сучасного попу. У 2010-х роках відбулося відродження синт-попу 1980-х, R&B 1990-х та звуків, натхненних диско, часто фільтрованих через сучасний продакшн. Такі артисти, як Дуа Ліпа (Future Nostalgia, 2020) та The Weeknd (After Hours, 2020), відродили елементи диско та нью-вейву, зберігаючи при цьому сучасний звуковий блиск. Таке перероблення минулого відображає «ностальгічною сучасністю» - культурну тенденцію переосмислювати історію крізь призму цифрового футуризму. [22] Результатом є звук, який одночасно здається знайомим і новим, заспокійливим і експериментальним.

Технологічні інновації переосмислили не лише звук, а й творчий процес. Виробництво музики, яке колись було обмежене професійними студіями, перемістилося до ноутбуків і спалень. Доступне програмне забезпечення, таке як Logic Pro, Ableton Live і FL Studio, дозволяє незалежним творцям конкурувати з великими лейблами у сфері звучання. Ця демократизація виробництва сприяла різноманітності стилів і голосів, розширюючи те, що вважається «попсою». Однак, та сама цифрова інфраструктура також посилює нові форми контролю - алгоритми та маркетинг на основі даних тепер впливають на те, які пісні стають хітами, тонко формуючи художній вибір відповідно до показників платформи та звичок слухачів. [22, с.63]

Візуальна естетика відіграє дедалі більшу роль у визначенні ідентичності попмузики. З такими платформами, як YouTube, Instagram і TikTok, музика споживається як через образи та наратив, так і через звук. Зараз артисти створюють цілісні візуальні світи, які підсилюють їхню звукову ідентичність. Культура коротких відео TikTok мала особливо сильний вплив на структуру пісень: приспіву коротші, приспіву з'являються швидше, а треки оптимізовані для мемового потенціалу та цінності повторного відтворення. Такі пісні, як Old Town Road Lil Nas X та Good 4 U Olivia Rodrigo, досягли величезного успіху значною мірою завдяки вірусності, демонструючи, як стилістичний вибір все більше керується цифровими екосистемами, а не традиційною музичною логікою.

Ще однією визначальною рисою сучасного американського попу є його інклюзивність та різноманітність голосів. Жанр тепер функціонує як відкрита платформа для представлення різних ідентичностей та досвіду. ЛГБТК+ наративи, феміністичні перспективи та розширення прав і можливостей расової спільноти більше не обмежуються нішевою аудиторією - вони є центральними для успіху мейнстріму. Музика Сема Сміта, Холзі та Френка Оушена нормалізує емоційну вразливість та гендерну мінливість, тоді як Ліззо та Доджа Кет прославляють впевненість у собі та позитивне ставлення до тіла. Як результат,

стилістична еволюція попу невіддільна від соціального прогресу: мелодія та ритм тепер несуть політичне та емоційне значення.

Тематично, поп-лірика стала більш сповідальною та інтроспективною, часто відображаючи особисту боротьбу, психічне здоров'я та соціальну ізоляцію. Контраст між гіпероцифрованим виробництвом та глибоко особистим змістом відображає парадокс життя в інформаційну епоху. Такі артисти, як Лана Дель Рей та Біллі Айліш, перетворюють меланхолію та ностальгію на естетичні стратегії, тоді як інші, як-от Гаррі Стайлз та SZA, переосмислюють романтику та ідентичність крізь призму самосвідомості.

У культурному плані глобалізація американської поп-музики створила динамічний обмін між США та рештою світу. Такі жанри, як латиноамериканський поп, афробит та К-рор, впливають на американські звукові ландшафти, створюючи транснаціональний стиль поп-музики, який поширюється по всьому світу. Співпраця між американськими артистами та міжнародними колективами, такими як Бейонсе з Шакірою або Доджа Кет з The Weeknd, ілюструє цей безперервний діалог. Американська поп-музика зберігає культурне домінування, але все більше поглинає глобальні елементи, символізуючи двосторонній обмін між центром і периферією.

Підсумовуючи, стилістичні особливості американської поп-музики з 2010-х років демонструють форму, яка одночасно є цифровою, різноманітною та емоційно безпосередньою. Вона поєднує технологічну витонченість сучасності з позачасовою людською потребою в зв'язку та самовираженні. Сучасна попмузика більше не визначає себе через фіксовані жанри чи національні кордони - вона процвітає в гібридності, відображаючи культурну складність 21 століття. Завдяки поєднанню ритму, ідентичності та технологій, сучасний американський поп став не просто звуком, а живим літописом соціальної еволюції.

2020-ті роки принесли подальшу трансформацію стилістичної ідентичності американської поп-музики, сформованої соціальною та технологічною турбулентністю десятиліття. Глобальна пандемія 2020 року глибоко вплинула на теми, звучання та виробництво популярної музики. Ізоляція, невизначеність та

пошук комфорту стали домінуючими емоційними мотивами, що призвело до хвилі інтроспективних пісень домашнього виробництва. Такі артисти, як Біллі Айліш, Тейлор Свіфт та Чарлі Пут, записували цілі альбоми в приватних студіях, наголошуючи на автентичності, а не на видовищності. Альбом Свіфт «Folklore» (2020) та «Evermore» (2020) сигналізував про поворот до акустичних текстур та наративної інтимності, тоді як альбом Айліш «Happier Than Ever» (2021) поглибив її мінімалістичну та сповідальну естетику.

Нове десятиліття також стало свідком того, що ера TikTok фундаментально змінила музичну структуру та просування. Зі звучання 2020-ті роки відродили естетику софт-попу, нео-соулу та синтвейву, поєднавши їх з футуристичним цифровим продакшеном. ідентичності.

Ще однією визначальною рисою 2020-х років є піднесення гіперпопу та експериментального електронного звуку. Такі артисти, як Charli XCX, 100 gecs та Grimes, деконструюють традиційні поп-структури за допомогою глючного продакшену, вокалу зі зміненою висотою тону та сюрреалістичної естетики. Цей цифровий максималізм відображає хаотичний, пост-інтернетний стан сучасного життя. 2020-ті роки також відзначаються зростаючим впливом штучного інтелекту, віртуальних виступів та онлайн-співпраці. Під час пандемії прямі трансляції концертів, віртуальні аватари та написання пісень за допомогою штучного інтелекту розмили межі між творцем і машиною. Музиканти почали експериментувати з нелюдськими голосами та генеративними звуками, що порушувало нові питання про авторство та творчість в цифрову епоху.

Тематично поп-музика після 2020 року стала більш соціально усвідомленою та емоційно прозорою. Питання психічного здоров'я, гендерної ідентичності, екологічної тривоги та цифрової самотності домінують у ліричному контенті. Такі пісні, як «29» Демі Ловато (2022), «What Was I Made?» Біллі Айліш (2023) та «Vampire» Олівії Родріго (2023), висвітлюють покоління, яке долає тиск викриття та шукає автентичності у віртуальних просторах.

По суті, 2020-ті роки підтверджують, що американська поп-музика залишається адаптивною та рефлексивною формою мистецтва. Вона продовжує

поєднувати технології з емоціями, ностальгію з інноваціями та індивідуальність зі спільнотою. Стильний плюралізм десятиліття - від експериментів гіперпопу до проникливої самоаналізу - демонструє, що найбільша сила поп-музики полягає в її здатності розвиватися разом із самим суспільством.

Висновок до Розділу 2

Отже, сучасні виконавці американської поп-музики, такі як Бейонсе, Леді Гага, Тейлор Свіфт, Біллі Айліш та інші, продемонстрували новий рівень поєднання творчості, самовираження і соціальної відповідальності. Їхня діяльність виходить за межі шоу-бізнесу, перетворюючись на засіб впливу на суспільні процеси, питання рівності та ідентичності. Завдяки індивідуальності, жанровій свободі й активній взаємодії з аудиторією ці артисти визначають обличчя сучасної американської культури.

У підсумку можна сказати, що поп-музика останнього десятиліття характеризується поєднанням технологічних інновацій і художньої автентичності. Виконавці активно використовують цифрові платформи, синтез жанрів та експерименти зі звуком, водночас зберігаючи емоційність і змістовність.

Таким чином, сучасна американська поп-музика є дзеркалом соціалотехнологічної реальності XXI століття. Вона поєднує глобальні тренди з особистими історіями, цифрові технології - з живими емоціями, а комерційний успіх - з культурною місією. Поп-музика сьогодні не лише визначає смаки аудиторії, а й формує цінності, світогляд і соціальну свідомість нового покоління.

РОЗДІЛ 3. ЛЕДІ ГАГА ЯК ФЕНОМЕН СУЧАСНОЇ ПОП-МУЗИКИ

3.1 Біографія та творчий шлях Леді Гаги

Стефані Джоан Анджеліна Джерманотта народилася 28 березня 1986 року в Нью-Йорку в сім'ї Джозефа та Синтії Джерманотта, італо-американської родини, чий цінності дисципліни, освіти та католицької традиції залишили незабутнє враження на їхню старшу доньку. [12] Музика наповнювала її раннє оточення; колекція вінілу її батька варіювалася від "Beatles" до Брюса Спрінгстіна, інтригуючи її більше мелодією та емоціями, ніж самою славою. [13] У віці чотирьох років вона грала прості мелодії на домашньому піаніно, демонструючи музичний слух, який її батьки швидко розвивали за допомогою формальних уроків. Навчання класичній техніці, гамам та гармонії не лише розвивало музичність, але й формувало драматичне відчуття музики, яке пізніше проявиться в її поп-творчості. [27]

Джерманотта відвідувала католицьку школу для дівчаток Convent of the Sacred Heart Мангеттена, де її творчий темперамент виділяв її серед однолітків. Вчителі пам'ятали її як старанну бунтарку, яка часто шукала мистецького вираження через театр та хорову діяльність. В одинадцять років вона почала брати приватні уроки вокалу у Дона Лоуренса, чий дисциплінований підхід удосконалив її контроль дихання та розширив діапазон. Приблизно в той же час вона почала писати короткі п'єси для фортепіано, розглядаючи композицію як особистий щоденник емоцій. Її перша повнометражна пісня «To Love Again» з'явилася, коли їй було тринадцять. Перший досвід сцени та її трансформаційної енергії дали виступина вечірках в Нью-Йорку.

У сімнадцять років Стефані була достроково прийнята до Школи мистецтв Тіш Нью-Йоркського університету. Пізніше професори описували її як людину з глибоким аналітичним складом, яка розглядала популярну музику як систему культурних кодів, а не просто як розвагу. Проте, вона почала пасивно навчатися в академічному середовищі та через два роки пішла з навчання, щоб обрати

власний мистецький шлях. Це рішення ознаменувало початок її самовизначення як незалежної музикантки.

Життя після коледжу було нестабільним. Вона переїхала до скромної квартири в Нижньому Іст-Сайді, працювала офіціанткою та занурилася в центр міста. The Bitter End, Pianos, Mercury Lounge - місця проведення концертів, які відкривали їй можливості для експериментальних арт-сцен, що поєднували бурлеск, рок та електронний танець. Тут вона почала співпрацювати з місцевими діджеями та створила гурт Stefani Germanotta Band, поєднуючи глем-рок гітари з фортепіанними припевами. Ці шоу були театральними та часто провокаційними, що сигналізувало про ранній інтерес до поєднання особистості та перформансу.

У 2006 році вона виступила на виставці Зали слави авторів пісень, організованій Бобом Леоне, де продюсер Роб Фусарі відзначив її незвичайне поєднання віртуозності гри на фортепіано та вокалу [19]. Фусарі почав перетворювати її демо на структуровані поп-треки та під час їхньої співпраці назвав її «Гага» на честь пісні Queen «Radio Ga Ga». Прізвисько перетворилося на її повноцінну сценічну ідентичність, Леді Гага. Того ж року вона ненадовго підписала контракт з Def Jam Records, але її відрахували вже через три місяці — невдача, яка надала більше рішучості. Вона повернулася до живих виступів, експериментуючи з бурлескними та електронними шоу під назвою Lady Gaga and the Starlight Revue. Поєднання іронії, гламуру та підривної діяльності в цих виступах пізніше стало основоположним для її художньої мови [8].

На місцевій сцені вона познайомилася з продюсером RedOne (Надір Хаят). Разом вони написали кілька треків, включаючи ранню версію «Boys Boys Boys», які зрештою потрапили до рук Вінсента Герберта з Interscope Records. Герберт усвідомив комерційний потенціал її пісень та зв'язав її з Akon, чий лейбл Kon Live Distribution працював у партнерстві з Interscope. До 2008 року вона підписала контракт з обома лейблами та почала записувати те, що згодом стане The Fame. Контрактна структура була нетрадиційною: замість того, щоб позиціонувати її як готовий поп-продукт, лейбл надав їй значний авторський та творчий контроль. Ця довіра дозволила їй інтегрувати власний колектив стилістів, дизайнерів та

продюсерів, який пізніше назвали «домом Гаги», перетворивши створення музики на міждисциплінарний художній процес.

The Fame (2008) слугував одночасно маніфестом і дебютом. Такі треки, як «Just Dance» та «Poker Face», поєднували ейфоричні ритми з тонкою іронією. Критики зазначили, що її пісні зберегли гармонійну вишуканість її класичної освіти. [26] З комерційної точки зору, альбом став одним із визначальних релізів кінця 2000-х, продавшись тиражем понад 15 мільйонів копій по всьому світу.

Його успіх перетворив Леді Гагу з андеграундної цікавості на світову поп-ікону. Однак за цим видовищем стояв дисциплінований музикант, який все ще практикував фортепіанні гами перед концертами та щотижня вивчав вокал у Дона Лоуренса.

Період після виходу альбому «The Fame» був періодом швидкого розширення. Гастролюючи Європою та Північною Америкою, вона ставилася до концертів як до інсталяцій перформансу, а не як до традиційних поп-видовищ. Наприкінці 2009 року вона випустила розширений альбом «The Fame Monster», спочатку задуманий як бонусний диск, але зрештою став самостійною роботою. Такі пісні, як «Bad Romance», «Telephone» та «Alejandro», досліджували темніші емоційні фарби, поєднуючи страх, бажання та відчуження в рамках денс-попу. Платівка засвідчила її як артистку, здатну поєднувати масову привабливість з психологічною глибиною.

Музично, альбом збалансував важку електронну музику з кінематографічними мелодіями, відлунюючи грандіозністю поп-музики 1980-х, але пройшовши крізь її театральну уяву. Критики назвали «Bad Romance» кульмінацією її ранньої естетики та ліричної неоднозначності. Він отримав дві премії «Греммі» у 2011 році та став культурним орієнтиром, символізуючи напругу між спокусою слави та її відчуженням [17].

У ці роки співпраця Гаги з її творчою командою, Haus of Gaga, стала невід'ємною частиною її професійної ідентичності. Хоча колектив був найбільш відомий своїм дизайном костюмів та візуальним режисерством, він функціонував як аналітичний центр, що поєднує звук, зображення та концепцію.

Наполягання Гаги на авторському контролі відрізняло її від сучасників, створених переважно зовнішніми авторами та стилістами.

До 2010 року вона стала однією з найпомітніших фігур у світовій індустрії розваг. Журнал Time включив її до 100 найвпливовіших людей світу, а Forbes - до числа найвідоміших музикантів. Однак за комерційним тріумфом стояла артистка, яка досі досліджує межі популярного самовираження. Перехід від «Монстра слави» до її пізнішої творчості ознаменував поглиблення її тематичних інтересів, від слави до ідентичності, сексуальності та особистого розширення можливостей. Ці мотиви домінуватимуть у її другому повноцінному студійному альбомі «Born This Way» (2011), який критики сприйняли як данину поваги гімнам поп-музики 1980-х років та маніфест індивідуальності.[12]

«Born This Way» задумувався як особиста та культурна заява. Перезаписаний під егідою Interscope та Kon Live, альбом поєднав танцювальні ритми з рок-гітарою, госпел-гармоніями та оперним вокалом. Його заголовна пісня, випущена як головний сингл, одразу викликала порівняння з піснею Мадонни «Express Yourself», але Гага переосмислила звучання в більш інклюзивних моральних рамках. Слова пісні - «Don't be a drag, just be a queen» - підсумували її філософію радикального самоприйняття.[5] Альбом дебютував на першому місці в більш ніж двадцяти країнах, продавши понад мільйон копій за перший тиждень лише у Сполучених Штатах. Аналітично, «Born This Way» представляв перехід Гаги від коментарів про знаменитостей до соціальної активності. Її пісні мали відвертий політичний підтекст, відстоюючи права ЛГБТК+, кидаючи виклик гендерним бінарним системам та прославляючи різноманітність.[17]

У музичному плані здатність Гаги до гібридизації ставала дедалі очевиднішою. Працюючи з продюсерами Фернандо Гарібаєм та DJ White Shadow, вона поєднала електронні хаус-текстури з живим інструментаром. Якість продакшену Born This Way свідчила про зрілість: синтезатори та фортепіано співіснували, а не конкурували. Її класичний досвід проявився в гармонійних модуляціях, які рідко зустрічаються в мейнстрімній танцювальній музиці. Хоча

деякі критики сприймали альбом як надмірний, інші хвалили його емоційний словник поп-музики.

Гастрольний тур *Born This Way Ball Tour* (2012–2013) ще більше розширив театральний вимір її творчості. Поставлений як антиутопічна розповідь про творення та бунт, вистава вимагала складної хореографії та сценічної інженерії. Тур зібрав понад 180 мільйонів доларів, незважаючи на скасування кількох концертів через травму стегна співачки, яке пізніше вимагало операції. [7] Після одужання Гага повернулася у 2013 році з *Artpop*, альбомом, який спантеличив критиків. Тож, невеликий провал також ознаменував період особистої вразливості для Гаги, яка пізніше говорила про депресію та розчарування після сприйняття проекту.

Переоцінюючи свій напрямок, Гага почала дистанціюватися від гіперпродукованої естетики, яка визначила її ранню славу. У 2014 році вона співпрацювала з Тоні Беннеттом над джазовим альбомом *Cheek to Cheek*. Проект здивував багатьох та розкрив широту її музичальності. Виконуючи стандарти з *Great American Songbook*, Гага продемонструвала технічні можливості, що нагадували її класичну освіту. Альбом дебютував на першому місці в *Billboard* 200 та отримав премію Греммі за найкращий традиційний поп-вокальний альбом [4]. Саме цей альбом відновив її впевненість як вокалістки та підтвердив її відданість творчості, а не іміджу.

Її наступний студійний альбом *Joanne* (2016) став кульмінацією цієї інтроспективної фази. Названий на честь її покійної тітки альбом поєднав впливи кантрі-року, фолку та софт-попу. Тематично він досліджував сім'ю, втрату та примирення слави зі звичайною ідентичністю. Співпраця з продюсерами Марком Ронсоном та BloodPop створила тепліше, більш органічне звучання, в якому домінували живі гітари та стримані аранжування. [15] Сингл «*Million Reasons*» продемонстрував її вокальну чіткість та емоційну прозорість, що різко контрастувало з пихатістю попередніх хітів. Хоча початкові відгуки були неоднозначними, Джоанн знову привернула увагу після свого вражаючого

виступу на шоу Super Bowl Halftime Show (2017), яке знову утвердило її як одну з найуніверсальніших виконавиць десятиліття.

Наступна трансформація відбулася з фільмом «Народження зірки» (2018) режисера Бредлі Купера, в якому Гага зіграла Еллі, співачку та авторку пісень, яка переживає труднощі. Її гра, глибоко натхненна її особистим досвідом, отримала схвалення критиків та номінацію на премію «Оскар» за найкращу жіночу роль. Головний сингл саундтреку «Shallow» отримав «Оскар» за найкращу оригінальну пісню, підтвердивши її міждисциплінарну майстерність. Фільм розмив межу між реальною біографією Гаги та вигаданим персонажем, запрошуючи глядачів сприймати її поп-кар'єру як розповідь про наполегливість через переосмислення.

У 2020 році Гага повернулася до свого електронного коріння з альбомом "Chromatica", який синтезував уроки з кожного попереднього етапу. Вона створила цілісний денс-поп цикл, який досліджує травму, зцілення та стійкість. Критики високо оцінили "Chromatica" за поєднання емоційної відкритості зі звуковою енергією.

Наступна співпраця Гаги з Тоні Беннеттом, «Love for Sale» (2021), підтвердила її універсальність та шану до музичної історії. Записаний наживо з оркестровими аранжуваннями, альбом отримав як схвалення критиків, так і емоційний резонанс. Для Гаги він символізував спадкоємність між епохами, місток між гламуром джазу 20-го століття та цифровою безпосередністю поп-музики 21-го століття [24].

Завдяки цим стилістичним еволюціям, від електронного танцю до акустичного мінімалізму і назад, творчий шлях Гаги розкриває послідовну закономірність: переосмислення як автентичність. Кожна епоха функціонує не стільки як розрив, скільки як реконтекстуалізація попередніх «я». Дисциплінований піаніст дитинства співіснує з авангардним провокатором; джазовий виконавець доповнює новатора танцю. Ця множинність ставить під сумнів традиційні лінійні моделі художнього розвитку. Натомість кар'єра Гаги втілює те, що Дефлем описує як «кругові переговори між мистецтвом, комерцією та ідентичністю» [15].

До 2023 року, майже через два десятиліття після її перших записів, Леді Гага зарекомендувала себе не лише як поп-музикантка, але й як авторка пісень, акторка.

3.2 Особливості сценічного образу та виконавського стилю Леді Гаги

Кар'єра Леді Гаги показує, як перформанс, мода та звук можуть зливатися в одну форму художнього вираження. Її сценічний образ завжди функціонував як жива інсталяція, де костюм, рух та звук утворюють єдину мову. З самого початку вона розглядала сцену не лише як простір для музичного виконання, а й як театральну лабораторію для реконструкції ідентичності. Критики часто описували її як самодостатній твір поп-арту, який інтегрує візуальні, звукові та символічні виміри [1].

Коріння цього синтезу лежить у вірі Гаги в те, що мода – це мова. Через свій творчий колектив Haus of Gaga (заснований у 2008 році) вона перетворила дизайн костюмів на форму художньої філософії. Кожен одяг був не просто прикрасою, а нарративним засобом. Співпраця зі стилістами Ніколою Формічетті та Бренденом Максвеллом призвела до появи силуетів, які кинули виклик межах людського тіла: металеві корсети, геометричні підплічники та протези. Метою було не прикрасити, а провокувати, перегукуючись з авангардними баченнями Александра Маквіна та Тьєррі Мюглера [2]. Використання нею латексу, пластику та скла відображало синтетичну текстуру її музичних пейзажів, поєднуючи матеріал та звукову штучність.

Один з найбільш обговорюваних моментів її виступу, поява на церемонії MTV Video Music Awards 2010 року в нині культовій м'ясній сукні від Френка Фернандеса, кристалізував її конфронтаційну естетику. Сирий матеріал символізував людську вразливість у медіакulturі, яка комерціалізує тіла. У той час як таблоїди називали це скандальним, Гага визначила це як «протест проти дискримінації». Через рік вона прибула на церемонію вручення премії «Греммі» в гігантському яйці, розробленому Хусейном Чалаяном. Вийшовши з нього, щоб

виконати «Born This Way», вона перетворила видовище на ритуал, перетворивши особисту метаморфозу на колективний міф [4].

Її театральні надмірності часто врівноважувалися моментами стриманості. В епоху фільму «Джоанна» (2016) Гага навмисно прийняла «анти-образ»: джинсові шорти, рожевий капелюх та акустичну гітару. Контраст з її попередніми персонажами продемонстрував її майстерність самостирання як стратегії виконання. Цей мінімалізм підкреслював щирість її музикальності, підкреслюючи її вокальні навички та інтерпретаційний контроль.

У музичному плані стиль Гаги відображає ту ж неоднорідність, що й її візуальна мова. Її репертуар охоплює електронні танцювальні композиції, рок, джаз та кінематографічні балади. Об'єднуючим елементом є театральна композиція: кожна пісня функціонує як сцена в рамках ширшої драми. У фільмі «Слава» (2008) синтетичні біти та роботизовані хуки відображали механічний гламур її костюмів. У фільмі «Народжена цим шляхом» (2011) спотворені гітари та госпел-хори виражали гібридну ідентичність людства та машини. Пізніше, у фільмах «Щіка до щіки» та «Любов на продаж», її співпраця з Тоні Беннеттом знову представила джазову естетику та класичне фразування, доводячи її універсальність та повагу до традиційного музикальності [7].

Її еволюція також включала знакові моменти живих виступів, такі як виступ на Met Gala 2019, де вона з'явилася в чотирьох послідовних вбраннях, знімаючи кожен шар на червоній доріжці в послідовності перформативних трансформацій. Кожен одяг виступав метафорою ідентичності - сконструйованої, деконструйованої та відродженої.

З семіотичної точки зору, гардероб Гаги функціонує як поліфонічний текст. Матеріали, текстури та силуети несуть закодовані значення: латекс викликає футуризм та сексуальність; пір'я та мереживо нагадують про священні ритуали; прозорий пластик натякає на викриття та спостереження. Освітлення, хореографія та цифрові проекції розширюють ці значення в простір, перетворюючи концерти на інсталяції. Повторюваний мотив відродження - виходу з коконів або яєць - перетворює її музику на візуальну метафору.

Її вокальний виступ підтримує цю візуальну драматургію. Голос Гаги охоплює чотири октави та переходить від *bel canto cleansy*, рок-гроулу та електронно модифікованих тембрів. Ця гнучкість паралельна її використанню костюмів: кожен регістр відповідає різній персоні. У «*Bad Romance*» вона чергує гортанні звуки та оперні кульмінації; У пісні «*Million Reasons*» її стримане вібрато передає інтимність і душевний біль; у пісні «*Rain on Me*» її фразування стає ударним і ритмічним. Ці вокальні трансформації створюють динамічну відповідність між звуком і зображенням, підтверджуючи єдність тіла, костюма та голосу.

Живі виступи Гаги ще більше ілюструють, як її голос функціонує як інструмент емоцій. Під час світового туру *Joanne* (2017) вона часто співала акустичні версії своїх найбільших хітів, демонструючи чистий вокальний резонанс без важкого продакшену. Її тембр виявляв теплоту та вразливість, тоді як фразування демонструвало ретельний контроль дихання та емоційний темп. Кожна пісня виконувалася не лише як музика, а й як форма особистої сповіді.

У всьому своєму каталозі пісні Гаги демонструють її увагу до вокального кольору та драматичного фразування.

У пісні «*Born This Way*» вона впевнено демонструє силу середніх частот, підкріплену рівним вібрато та чіткою ритмічною артикуляцією. Її фразування, наповнене госпелом, виражає єдність та ствердження, перетворюючи сам голос на послання самоприйняття.

«*Bad Romance*» поєднує оперний резонанс з різким вокальним спотворенням, що символізує напругу між бажанням і страхом. Її переходи між грудним та головним регістрами різкі та виразні, підсилюючи похмурий театральний настрій пісні.

У пісні «*Million Reasons*» м'якший тембр Гаги та ретельний динамічний контроль демонструють її здатність переходити від видовищності до витонченості. Фразування схоже на мовлення, використовуючи паузи в диханні для емоційного акценту. Вона часто трохи відступає від ритму, створюючи розмовну інтимність, яка контрастує з її сміливим публічним образом.

«Shallow» з фільму «Народження зірки» демонструє її майстерність емоційного крещендо. Починаючи зі стриманих, майже розмовних ліній, вона поступово переходить до стійких високих нот, підкріплених глибоким діафрагмальним диханням. Природне вібрато та повільне вивільнення тону створюють автентичну, ненав'язливу силу.

Нарешті, «Rain on Me» демонструє її сучасну вокальну універсальність. Незважаючи на електронну обробку, Гага зберігає експресивну динаміку - чергуючи короткі, ударні фрази та легато-релізи, що олюднюють цифровий звук.

«Always Remember Us This Way» є одним із найвишуканіших прикладів вокального мистецтва Леді Гаги. Балада поєднує поп-чутливість з впливом класичного соулу та кантрі, підкреслюючи її здатність балансувати технічну майстерність з емоційною глибиною.

Гага починає пісню з теплого меццо-сопрано, злегка відтіненого вібрато та підтриманого ніжним диханням. Її фразування повільне та обдумане, що дозволяє мелодії розгортатися природно. Куплети співаються в нижчому регістрі з м'якою динамікою, виражаючи інтимність та роздуми. У міру розвитку пісні вона збільшує проєкцію та резонанс, плавно переходячи через своє пасажію без напруги.

Її контроль над динамікою особливо вражає: контраст між тихими, розмовними куплетами та потужними приспіваними створює емоційну напругу. Вона використовує динамічні наростання, щоб виразити тугу, з легким крещендо на ключових словах, таких як «пам'ятати» та «спосіб». Кожна фраза закінчується ніжним декрещендо, створюючи відчуття завершення та емоційного вивільнення.

Кульмінація пісні демонструє її технічну дисципліну та інтерпретаційний інтелект. Її високі ноти відкриті та резонансні, але ніколи не нав'язані, демонструючи баланс між силою та вразливістю. Стійкі тони підкріплюються стабільною швидкістю вібрато, передаючи щирість, а не віртуозність. Цей природний вокалізм відображає її переконання, що автентичність сильніша за досконалість.

На живих виступах Гага часто співає пісню, сидячи за фортепіано, підкреслюючи нерухомість та контроль. Її фізичний мінімалізм дозволяє міміці та вокальних нюансів передавати емоції. Чіткість дикції та мікродинамічні відтінки запрошують публіку в інтимний емоційний простір. Завдяки простоті вона досягає театрального впливу.

Музично «Always Remember Us This Way» дотримується традиційної баладної прогресії, проте інтерпретація Гаги підносить її завдяки тонкій ритмічній гнучкості та експресивному фразуванню. Невеликі портаменти та орнаментальні слайди поєднують її поп-фразу з її джазовим фоном. Результатом є виконання, яке відчувається одночасно кінематографічним та глибоко особистим.

Загалом, пісня втілює суть мистецтва Гаги: синтез техніки, емоцій та автентичності. Це демонструє її здатність об'єднувати голос, історію та присутність у цілісну виставу - таку, що виходить за рамки жанру та безпосередньо звертається до емоцій аудиторії.

3.3. Соціальний та культурний вплив Леді Гаги на американське суспільство

Вплив Леді Гаги на американське суспільство виходить далеко за рамки музики. Вона стала культурним символом, який поєднує мистецтво, активізм та ідентичність в одне потужне послання. Своєю публічною присутністю Гага кидає виклик уявленням про гендер, славу та автентичність, заохочуючи суспільство переосмислити індивідуальність, інклюзивність та вразливість. Її художня сміливість та соціальна відданість сформуvalи не лише сучасну попкультуру, але й моральний та емоційний ландшафт Сполучених Штатів двадцять першого століття.

З самого початку своєї кар'єри Леді Гага пов'язувала своє мистецтво з активізмом. Її гімн 2011 року Born This Way став декларацією громадянських прав для нового покоління. Зосередженість пісні на любові до себе та прийнятті дала мову та впевненість багатьом американцям, особливо тим, хто належить до

ЛГБТК+ спільнот, які часто почувалися виключеними з мейнстрімної культури. Активізм Гаги не був символічним; він включав публічні виступи, пожертви та кампанії проти дискримінації. Її послання толерантності відповідало ширшим змінам у ставленні американців до рівності та допомогло зробити розмови про гендерну ідентичність та сексуальну орієнтацію частиною повсякденного медіажиття.

Дослідники інтерпретують культурний вплив Гаги як створення «спільного емоційного простору», де маргіналізовані ідентичності знаходять своє відображення в популярному мистецтві. Замість того, щоб відокремлювати мистецтво від політики, вона об'єднує їх. Такий підхід зробив її однією з перших поп-артисток, чий активізм є не другорядним, а центральним для її публічної ідентичності. Фонд *Born This Way*, заснований у 2012 році, надає освітні програми, дослідницькі гранти та онлайн-підтримку, спрямовану на психічне здоров'я та інклюзію молоді.

Одним із найтриваліших внесків Гаги є її пропаганда обізнаності про психічне здоров'я. Вона відкрито говорила про депресію, травму та хронічний біль, порушуючи давні табу щодо вразливості в американській культурі. Через інтерв'ю, виступи та документальний фільм *Gaga: Five Foot Two*, вона показала, що сила та крихітність можуть співіснувати. Італійська психологиня Марта Сордіні (2020) називає цей підхід «терапевтичною прозорістю» – формою публічної комунікації, яка заохочує емпатію через емоційну чесність. Показуючи, що митці можуть бути одночасно культовими та недосконалими, Гага кидає виклик культурі досконалості, яку часто можна побачити в медіа.

Гага також мала значний вплив на ідеї жіночності та гендеру. Протягом своєї кар'єри вона виражала як маскуліність, так і андрогінність поряд з перебільшеною жіночністю, показуючи, що ідентичність є мінливою, а не фіксованою. Її виступ у ролі «Джо Кальдероне» на церемонії вручення премії *MTV Video Music Awards* 2011 року став прикладом цієї ідеї, зображуючи чоловічого персонажа, який ставив під сумнів справжність поп-зірковості. Цей образ поєднував іронію зі справжнім дослідженням. Розглядаючи гендер як

перформанс, Гага надихнула інших жити вільніше та кидати виклик жорстким соціальним категоріям

Її вплив поширюється на американську моду та візуальну культуру. Постійні експерименти Гаги з одягом та образом тіла змінили те, як мода передає значення в індустрії розваг. Дизайнери, які колись уникали співпраці з поп-співаками, тепер розглядають їх як мистецьких партнерів. Її творча команда, Haus of Gaga, створила нову мову самовираження, використовуючи моду як соціальний коментар. Від сумнозвісної сукні з м'яса до пишних суконь на прем'єрах фільму «Народження зірки», її вбрання виступають культурними заявами про споживання, красу та контроль.

Використання Гагою цифрових медіа перетворило фандом на громадський рух, що базується на участі. Її послідовники, які називають себе «Маленькими монстрами», утворюють глобальну онлайн-мережу, яка виходить за рамки розваг. Ця спільнота ділиться особистими історіями, організовує благодійні акції та посилює соціальні справи. Через такі платформи, як Twitter та Instagram, вона підтримує близькість зі своєю аудиторією, водночас пропагуючи активізм. Її цифрова присутність розмиває межу між виконавцем та захисником, мистецтвом та громадянською діяльністю.

Культурна роль Гаги також торкається обговорень класу, міграції та раси в США. Її італо-американське походження та співчуття до латиноамериканських та іммігрантських громад розширили представлення етнічного різноманіття в поп-культурі. На кількох живих виступах вона співала іспанські версії своїх пісень, визнаючи мультикультурну Америку. Співпраця з такими артистками, як Аріана Гранде та Розалія, ще більше підкреслює її відданість міжкультурному діалогу.

Зв'язок між мистецтвом Гаги та соціальними змінами стає особливо очевидним під час національної кризи. Її участь у великих політичних та гуманітарних заходах, таких як Національний з'їзд Демократичної партії 2016 року, концерт «One World: Together at Home» під час COVID-19 та інавгурація президента 2021 року, демонструє її зростання як громадянської художниці. Її виконання

національного гімну в золотій сукні від Скіапареллі символізувало єдність через гідність та творчість.

Вплив Гаги також помітний в американській освіті та молодіжній культурі. Програми її фонду сприяють емоційному інтелекту, цифровій емпатії та підтримці однолітків у школах. Вчителі та психологи зазначили, що використання її пісень у класних проектах покращує дискусії про самоцінність та ідентичність. Ініціатива фонду «Channel Kindness» заохочує молодих людей писати та ділитися історіями співчуття, допомагаючи будувати соціальні зв'язки у фрагментованому цифровому світі. Ця модель «творчої емпатії» являє собою нову форму громадянської освіти, що корениться в мистецтві, а не в ідеології.

Захист прав жертв сексуального насильства Гагою також сприяв законодавчим дискусіям у Сполучених Штатах. Її партнерство з віцепрезидентом Джо Байденом у кампанії «It's On Us» підвищило обізнаність про насильство в кампусах та сприяло освіті щодо згоди. Поєднавши емоційне розповідь історій з політичними реформами, вона подолала розрив між культурою та політикою. Соціологи з Мадридського університету Комплутенсе визначають це як «культурний активізм з інституційним ефектом», показуючи, як популярна культура може впливати на політику через моральну видимість.

Її кінороботи, особливо «Народження зірки» (2018), посилюють її соціальний вплив. Теми фільму про стійкість, залежність та художню цілісність відображають її ширшу культурну місію гуманізувати славу. Емпатія, яку вона викликає, охоплює аудиторію різної статі, класу та віку. Через кіно вона представляє складні психологічні реалії у доступний та щирий спосіб, доповнюючи свій активізм емоційним оповіданням.

У своїй музиці Гага змінила емоційний тон американської поп-музики. Поєднуючи сповідь з виступом, вона дозволяє вразливості та видовищності співіснувати. Її пісні запрошують слухачів прийняти емоційну складність, а не приховувати її, створюючи те, що іспанські музикознавці називають «емоційною демократією». Ця культурна парадигма цінує відмінності, емпатію та емоційний вираз як громадянські чесноти. Як пише італійська журналістка Франческа

Карузо (2022): «Гага перетворила поп-музику на моральну форму мистецтва; її ритм - це солідарність».

У цих сферах - активізм, мода, гендер та медіа - Леді Гага стала дзеркалом, крізь яке американці розглядають себе. Її вплив залежить не від традиційної поведінки, а від того, що вона показує, що трансформація можлива. Поєднуючи мистецтво та етику, вона нагадує суспільству, що творчість може зцілювати, а видимість може захищати так само, як і викривати. В епоху розколу мистецтво Гаги пропонує альтернативний публічний простір, побудований на емпатії, плюралізмі та уяві.

Її спадщина в американській культурі виходить за рамки її музики. Вона являє собою синтез емоційного інтелекту, громадянської відповідальності та художніх експериментів. Гага перетворила славу на партисипативну форму демократії, де виступ стає діалогом, а самовираження - солідарністю. Завдяки своєму мистецтву, активізму та постійному переосмисленню вона змінила моральний та естетичний ландшафт сучасної Америки.

Висновок до Розділу 3

Мистецька подорож Леді Гаги ілюструє, як окрема виконавиця може переосмислити зв'язок між музикою, ідентичністю та суспільством. Через свою біографію, музичний стиль та культурний вплив вона демонструє, що поп-арт може бути як розвагою, так і формою соціальної рефлексії.

Було проаналізовано життя та кар'єри Гаги, які показали, як її рання класична освіта, сімейне походження та досвід на нью-йоркській андеграундній сцені сформували її творчу дисципліну та відчуття виконавства. Її шлях від Стефані Джерманотти до Леді Гаги був не лише трансформацією іміджу, а й свідомим художнім висловлюванням - створенням персони, яка дозволила їй досліджувати індивідуальність, славу та художній контроль у механізмі популярної культури.

Було розглянуто розвиток її сценічного образу та музичного стилю як взаємопов'язаних виразів її ідентичності. Виступи, мода та музика Гаги утворюють безперервний діалог між тілом, звуком та символізмом. Від її ранніх авангардних костюмів та театральних вистав до емоційного мінімалізму пізніших періодів, вона використовувала виконавство як інструмент комунікації та самопереосмислення. Її візуальна та вокальна естетика перетворює кожен концерт на художній експеримент, доводячи, що в її творчості мода та звук є рівноцінними компонентами розповіді історій.

Також було досліджено ширший соціальний та культурний вплив Гаги. Завдяки своєму активізму, філантропії та публічному голосу вона перетворила знаменитість на засіб громадянської активності. Її підтримка прав ЛГБТК+, психічного здоров'я, гендерної рівності та підтримки жертв насильства позиціонувала її як художницю та соціального лідера. Інтеграція Гагою активізму в її бренд представляє нову модель культурного громадянства, де мистецтво стає каналом для емпатії, інклюзії та діалогу.

Загалом, розділ 3 показує, що Леді Гага - це не просто виконавиця, а явище, яке поєднує художні інновації з етичною свідомістю. Її творчість ставить під сумнів межі між високим та популярним мистецтвом, приватною та публічною

ідентичністю, видовищністю та щирістю. Поєднуючи творчість із соціальною свідомістю, вона змінила естетику та цінності поп-культури ХХІ століття. Спадщина Леді Гаги полягає в її здатності перетворити музику на простір розширення можливостей - де виконання стає автентичністю, а мистецтво - спільним актом розуміння.

ВИСНОВОК

У результаті проведеного дослідження було з'ясовано, що американська попмузика є одним із найпотужніших культурних явищ ХХ–ХХІ століть, яке не лише визначило обличчя масової культури, а й стало важливим чинником соціальної комунікації, естетичного виховання та культурного обміну. У ході роботи проаналізовано історичні етапи становлення жанру, його стильові трансформації, соціокультурний контекст розвитку, а також окреслено вплив творчості Леді Гаги як феномену сучасного музичного мистецтва.

У першому розділі досліджено історичні передумови формування поп-музики в США. Встановлено, що витoki жанру сягають афроамериканських музичних традицій - блюзу, госпелу, регтайму та джазу, які визначили характерну ритмічну, інтонаційну й емоційну основу майбутнього поп-напрямку.

Було доведено, що поява звукозапису, радіо та кіно на початку ХХ століття сприяла комерціалізації музики й формуванню перших зірок масової сцени. Особливу роль відіграв період 1950-1960-х років, коли рок-н-рол, соул і ритменд-блюз заклали фундамент для виникнення поп-музики у її сучасному розумінні.

У результаті аналізу з'ясовано, що американська поп-музика з перших десятиліть існування стала не лише мистецтвом розваги, а й засобом відображення суспільних процесів - боротьби за права, демократичних ідей, расової рівності та культурного самовираження. Саме тому вона з часом перетворилася на провідну форму художнього вираження американської ідентичності.

У другому розділі визначено основні тенденції розвитку американської попмузики від 1970-х років до сучасності. З'ясовано, що на цьому етапі жанр набув величезного стилістичного розмаїття - від диско і соулу до синт-попу, R&B, хіпхопу, електронної музики.

Дослідження показало, що 1980–1990-ті роки стали переломними завдяки впливу телебачення, особливо каналу MTV, який поєднав музику з візуальними

образами, зробивши виконавця не лише співаком, а й символом моди, стилю та ідеології покоління.

З переходом до цифрової епохи (2000–2020-ті рр.) музична індустрія зазнала глибоких змін: зросла роль інтернету, соціальних мереж, стримінгових платформ, що демократизувало доступ до музичної творчості.

Результатом цього розділу стало розуміння, що поп-музика сучасності - це не лише розважальний продукт, а важливий культурний феномен, який відображає суспільні настрої, впливає на мислення і формує глобальні культурні тренди.

У третьому розділі проведено ґрунтовний аналіз творчої діяльності Леді Гаги, яка уособлює новий тип артиста XXI століття - багатогранного, інтелектуального, соціально активного.

Дослідження показало, що Леді Гага поєднала в собі риси композитора, продюсера, виконавиці, акторки та культурного символу. Її творчість демонструє синтез традицій класичного поп-арту з елементами театрального перформансу, постмодерної естетики та глибокого соціального підтексту.

Проаналізовані композиції («Bad Romance», «Born This Way», «Shallow», «Always Remember Us This Way») доводять, що артистка у своїй музиці поєднує вокальну майстерність, психологічну глибину та сценічну експресію. Її твори є не просто поп-піснями, а художніми висловами, що торкаються тем самоідентичності, любові, самоприйняття, гендерної рівності й духовного пошуку.

Результатом розділу стало визначення Леді Гаги як ключової постаті сучасної американської поп-культури, яка змогла поєднати мистецьку експериментальність із масовою доступністю, створивши нову модель артиста - митця-громадянина.

Таким чином, американська поп-музика постає не лише як масовий жанр, а як складне культурне явище, у якому відображено динаміку суспільства, його емоційний досвід і духовні пошуки.

А Леді Гага, завдяки своїй творчій оригінальності, універсальності та соціальній позиції, є одним із найяскравіших символів сучасного етапу розвитку поп-культури, який поєднує мистецтво, ідею та особистісну свободу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Лященко, І. С. Масова культура як соціальний феномен ХХ століття. - *Actual Problems of Mind*, 2017, (10), с. 340–349. DOI: <https://doi.org/10.31812/apd.v0i10.1731>
2. Покулита, І. К. Соціологія культури. — Київ: Арістей, 2011. - 136 с.
Москаленко, В. Г. Музична культура і сучасність: соціокультурний контекст. - Харків: ХДАК, 2015. -212 с.
3. Козир, А. В. Масова культура як феномен сучасного суспільства. - Харків: ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2018. - 156 с.
4. Кривцун, О. В. Естетика і культура масової комунікації. - Харків: ХДАК, 2016. - 198 с.
5. Achterberg, P., Heilbron, J., Houtman, D., & Aupers, S. (2011). A Cultural Globalization of Popular Music? *American Behavioral Scientist*, 55(5), 589–608.
6. Alaminos-Fernández, A. F. (2023). La musica popolare come soft power culturale. *OBETS, Revista de Ciencias Sociales*, 18(1), 125–140.
7. Baraka, A. (1963). *Blues People: Negro Music in White America*. New York: Morrow.
8. Callahan, M. (2010). *Poker Face: The Rise and Rise of Lady Gaga*. HarperCollins.
9. Caruso, F. (2022). L'arte morale del pop: Lady Gaga e la solidarietà sonora. *Corriere della Cultura*, Roma.
10. Church, S. H. (2007). Resistance, Race, and Myth: A Critical Survey of American Popular Music. *Journal of American Studies*, 41(3), 501–516.
11. Deflem, M. (2017). *The Business of Lady Gaga*. Palgrave Macmillan.
12. Deflem, M. (2017). *The Life and Times of Lady Gaga*. Palgrave Macmillan.
13. Emmons, R. (2023). *History of Popular Music in America*. OER Publication.
14. Esposito, F. (2015). Lady Gaga e la cultura pop del XXI secolo. *Rivista di Cultura Contemporanea Italiana*.

15. Frith, S. (1996). *Performing Rites: On the Value of Popular Music*. Cambridge, MA: Harvard University Press.
16. Gioia, T. (1997). *The History of Jazz*. New York: Oxford University Press.
DOI:
<https://doi.org/10.1093/oso/9780195090819.001.0001>
17. Grigoriadis, V. (2010). "Growing Up Gaga." *New York Magazine*.
18. Horn, G. (2017). *Taking Pop Seriously: Lady Gaga as Camp*. University of North Carolina Press.
19. Lester, P. (2010). *Lady Gaga: Behind the Fame*. Omnibus Press.
20. Middleton, R. (2006). *Studying Popular Music*. Milton Keynes: Open University Press.
21. Negus, K. (1999). *Music Genres and Corporate Cultures*. London: Routledge.
22. O'Toole, K., & Horvát, E. Á. (2023). Novelty and Cultural Evolution in Modern Popular Music. *EPJ Data Science*, 12(3), 1–21.
23. Paolillo, M. (2018). Recensione a L. Savonardo: *Pop music, media e culture giovanili*. *ATeM: Archivio delle Tradizioni e delle Musiche*, 3(2).
24. Posner, G. (2002). *Motown: Music, Money, Sex, and Power*. New York: Random House.
25. Rose, T. (1994). *Black Noise: Rap Music and Black Culture in Contemporary America*. Middletown: Wesleyan University Press.
26. Savonardo, L. (2017). *Pop music, media e culture giovanili. Dalla Beat Revolution alla Bit Generation*. Milano: Egea.
27. Sordini, M. (2020). *Psicología y Celebridad: Transparencia Terapéutica*. Roma: Edizioni Contemporanee.
28. Storey, J. (2018). *Cultural Theory and Popular Culture: An Introduction*. (8th ed.). London: Routledge.
29. Villanueva, C. (2022). "Autoría femenina en la música pop." *Revista Feminismo Global*, 5(2).
30. LibreTexts Español. *La música popular estadounidense del siglo XX*. Available at: <https://share.google/sPnKsWor92IoOs4Ze>

31. Hollywood Branded. (2023). "Lady Gaga: The Icon of Reinvention and Brand Powerhouse." Available at: <https://www.hollywoodbranded.com/>
32. Artmajeur. (2024). "Lady Gaga's Fusion of Music, Fashion and Avant-Garde in Her Art Collection." Available at: <https://www.artmajeur.com/>
33. Harper's Bazaar Italia. (2024). "Lady Gaga è tornata: stile, identità e metamorfosi della popstar." Milano.
34. El País Cultura. (2023). "Lady Gaga y el nuevo pluralismo estadounidense." Madrid.
35. La Vanguardia Música. (2021). "Lady Gaga: Teatro, voz y moda en armonía." Barcelona.
36. Revista de Estudios Culturales. (2018). "Arte y política en la cultura popular contemporánea." Madrid: Universidad Autónoma.
37. Revista Iberoamericana de Comunicación. (2021). "Género y performance en Lady Gaga." Sevilla: Universidad de Sevilla.
38. Revista de Comunicación Digital y Sociedad. (2020). "Fans, redes y ciudadanía afectiva." Ciudad de México: UNAM.
39. Rivista di Sociologia Contemporanea. (2023). "Pedagogía de la visibilidad y fama mediática." Roma.